

**T.C.
MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI**

MEGEP

**(MESLEKİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM SİSTEMİNİN
GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ)**

BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ

HTML 2

ANKARA-2007

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen modüller;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 02.06.2006 tarih ve 269 sayılı Kararı ile onaylanan, Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında kademeli olarak yaygınlaştırılan 42 alan ve 192 dala ait çerçeve öğretim programlarında amaçlanan mesleki yeterlikleri kazandırmaya yönelik geliştirilmiş öğretim materyalleridir (Ders Notlarıdır).
- Modüller, bireylere mesleki yeterlik kazandırmak ve bireysel öğrenmeye rehberlik etmek amacıyla öğrenme materyali olarak hazırlanmış, denenmek ve geliştirilmek üzere Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır.
- Modüller teknolojik gelişmelere paralel olarak, amaçlanan yeterliği kazandırmak koşulu ile eğitim öğretim sırasında geliştirilebilir ve yapılması önerilen değişiklikler Bakanlıkta ilgili birime bildirilir.
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları, işletmeler ve kendi kendine mesleki yeterlik kazanmak isteyen bireyler modüllere internet üzerinden ulaşılabilirler.
- Basılmış modüller, eğitim kurumlarında öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılır.
- Modüller hiçbir şekilde ticari amaçla kullanılamaz ve ücret karşılığında satılamaz.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	iii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. FORMLAR.....	3
1.1. <form>	3
1.1.1. Action	3
1.1.2. Method.....	3
1.1.3. Target.....	3
1.2. <input>.....	4
1.3. Form Nesneleri.....	4
1.3.1. CheckBox	4
1.3.2. Radio.....	5
1.3.3. Text.....	5
1.3.4. Image	5
1.3.5. Password.....	5
1.3.6. Textarea	6
1.3.7. Reset	6
1.3.8. Submit.....	6
UYGULAMA FAALİYETİ	8
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	9
ÖĞRENME FAALİYETİ-2	11
2. ÇERÇEVELER	11
2.1. <frameset>	12
2.1.1. Cols.....	12
2.1.2. Rows	13
2.2. <frame>.....	14
2.3. <noframes>	14
UYGULAMA FAALİYETİ	14
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	16
ÖĞRENME FAALİYETİ-3	17
3. STİL ŞABLONLARI	17
3.1. Stil Şablonlarının Komut Yapısı	17
3.2. Stil Şablonlarının Çeşitleri, Seçiciler	18
3.2.1. Stil Şablonlarının Çeşitleri.....	18
3.2.2. Seçiciler (Selectors).....	21
3.3. Stil Şablonlarının Genel Kullanım Şekilleri	23
3.3.1. A Etiketinin CSS ile Kullanımı	23
3.3.2. Bağlantılı CSS Dosyalarının Hazırlanması.....	25
UYGULAMA FAALİYETİ	29
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	30
ÖĞRENME FAALİYETİ-4	31
4. ÇOKLU ORTAM ARAÇLARI	31
4.1. Resim Ekleme	31
4.2. Ses Araçları Ekleme.....	32
4.3. Video Ekleme.....	32

UYGULAMA FAALİYETİ	33
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	34
MODÜL DEĞERLENDİRME	35
CEVAP ANAHTARLARI	39
KAYNAKÇA	40

AÇIKLAMALAR

ALAN KOD	482BK0085
ALAN	Bilişim Teknolojileri
DAL/MESLEK	Web Programcılığı
MODÜLÜN ADI	HTML 2
MODÜLÜN TANIMI	Bu modül öğrencinin, gerekli ortam sağlandığında, HTML kodlarını kullanarak web sayfaları için gelişmiş araçlar oluşturabileceği bir öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/32
ÖN KOŞUL	HTML1 modülünü bitirmiş olmak
YETERLİK	HTML kodları ile web sayfaları için gelişmiş özellikler oluşturmak
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Bu modül ile gerekli ortam sağlandığında, HTML kodlarını kullanarak, web sayfaları için gelişmiş araçlar oluşturabilecektir. Amaçlar <ul style="list-style-type: none"> ➤ Formlar oluşturabileceksiniz. ➤ Çerçeveler oluşturabileceksiniz. ➤ Stil şablonları oluşturabileceksiniz. ➤ Web sayfaları için çoklu ortam araçları ekleyebileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Laboratuvar ortamı, bilgisayar
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Her faaliyet sonrasında o faaliyetle ilgili değerlendirme soruları ile kendi kendinizi değerlendireceksiniz. Öğretmen modül sonunda size ölçme aracı (uygulama, soru-cevap) uygulayarak modül uygulamaları ile kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek değerlendirecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

İnternet kullanımının hızla yaygınlaşması, web sayfalarının ve dolayısıyla sayfa tasarımının öneminin artmasına sebep olmuştur.

İnternet ortamında gezinirken ziyaret etmiş olduğunuz tüm sayfalar web tasarım editörleri kullanılarak hazırlanmaktadır. Bunların kaynak kodlarına baktığımızda her birinin arkasında HTML komutlarının yer aldığını görebilirsiniz. Sayfalar içinde hayranlıkla izlediğiniz resimler, ziyaretçiler ile iletişime olanak sağlayan formlar gibi sayfa da tüm elemanların metnin kodları mutlaka vardır.

HTML 1 modülünde, web sayfalarının hazırlanmasında kullanılan temel etiketler anlatılmıştır. HTML 2 ile bu bilgilerinizin üzerine yenilerini ekleyeceksiniz.

Bu modülde web sayfaları içinde sıkça rastlanılan formlar ve form nesnelerinin, çerçevelerin, stil şablonlarının kullanımını ve bunların sağlamış olduğu kolaylıklar ile çoklu ortam araçlarının (resim, ses araçları) sayfalar içine eklenme metotlarını öğreneceksiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Formlar oluşturabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Bu faaliyet öncesinde yapmanız gereken araştırmalar şunlardır:

- Formlardaki bilgilerin nasıl yorumlanıp değerlendirildiğini ve karşı tarafa iletildiğini bunun için nasıl bir yapı oluşturulması gerektiğini araştırınız.

1. FORMLAR

Formlar, web sayfası tasarlayan kişi veya şirketlerle internet kullanıcıları arasındaki veri alışverişini sağlamak için ideal bir araçtır.

Formlar iki yönlü olarak çalışır; web tarayıcı tarafından ekranda oluşturulan görüntü, kullanıcı tarafından doldurulduktan sonra gönderilir ve web tarayıcı bu bilgileri alarak sunucuda çalıştırılan bir programa iletir. Program bilgileri değerlendirdikten sonra gerekli işlemleri yapar.

1.1. <form>

Bir form oluşturmak için **<form>...</form>** etiketleri arasına istenilen kontroller **input** etiketi sayesinde belirtilir. Kontrollerden toplanan bilgilerin nasıl değerlendirileceği form etiketinin içinde gösterilir.

Genel kullanım

```
<FORM ACTION=url METHOD=get- post TARGET=pencere> ..... </FORM>
```

1.1.1. Action

Formdan girilecek bilgilerin değerlendirileceği dosyanın tam yolunu gösterir.

1.1.2. Method

Formdan girilecek bilgilerin değerlendirici dosyaya gönderilme yöntemini belirtir. GET değeri verildiğinde kontrollere girilen içerik o anda bulunulan adrese eklenip değerlendiriciye gönderilir. POST değeri ise form içeriğini direkt olarak değerlendiriciye yönlendirir.

1.1.3. Target

Form değerlendirici tarafından kullanıcıya geri gönderilen yanıtın hangi pencerede belireceğini gösterir. Pencere isimleri HTML 1 modülü bağlantılar konusunda da gösterdiğimiz “_blank”, “_top” gibi değerlerden biri olabilir.

1.2. <input>

Genel amaçlı bir form etiketidir. Sonlandırıcı etiketi yoktur. Girdi türü type ögesinde belirtilerek farklı girdilerin alınmasını sağlar.

Genel kullanımı:

```
<INPUT ALIGN=tip [CHECKED] MAXLENGTH=uzunluk NAME=isim  
SIZE=boyut SRC=adres TYPE=tip VALUE=değer>
```

Kullanılacak Parametre	Görevi
ALIGN	Elemanın form üzerinde nasıl konumlanacağını belirtmek için kullanılır (left, center, right). Eğer type değeri bir resim olarak atanırsa bir sonraki satırın resme göre nasıl yerleştirileceğini belirler. Top, middle veya bottom değerlerinden birini alabilir.
CHECKED	Kontrol olarak bir işaretleme veya seçim kutusu kullanıldığında CHECKED değeri bu kutuların işaretlenmiş olarak karşımıza gelmesini sağlar.
MAXLENGTH	"text" ve "password" elemanlarında girilebilecek en çok karakter sayısını belirtmek için kullanılır. Öntanımlı değeri sınırsızdır.
NAME	Girilen verinin hangi değişken ismi altında değerlendirileceğini belirtmek için kullanılır. Mutlaka belirtilmelidir.
SIZE	"text" ve "password" elemanlarında karakter sayısını, diğerlerinde ise piksel cinsinden genişliği belirtmek için kullanılır.
SRC	"image" elemanında resim dosyasını belirtmek için kullanılır.
TYPE	Eleman türü belirtilir. text, password, checkbox, radio, submit, reset, file, hidden, image, button değerlerinden biri kullanılır.

1.3. Form Nesneleri

1.3.1. CheckBox

Formumuza onay kutuları eklemek için kullanılır.

- HTML
- PHP
- MySQL

```
<HTML><body >  
<FORM ACTION=' http://internet/form' METHOD=POST>  
<input type="checkbox" name="kutu1" checked="on"> HTML<br>  
<input type="checkbox" name="kutu2"> PHP<br>  
<input type="checkbox" name="kutu3"> MySQL  
</FORM></body></HTML>
```

1.3.2. Radio

Kullanıcının birçok seçenek içerisinde bir tanesini seçebilmesine olanak tanır. Grup içindeki radio kontrolleri her zaman aynı ismi taşımalı, değerleri ise **value** değerine atanmalıdır.

- HTML
- PHP
- MySQL

```
<HTML><body >
<FORM ACTION=' http://internet/form' METHOD=POST>
<input type="radio" name="kutu" value="1"> HTML<br>
<input type="radio" name="kutu" value="2"> PHP<br>
<input type="radio" name="kutu" value="3"> MySQL</FORM>
</body></HTML>
```

1.3.3. Text

Kullanıcıdan tek satırlık veri alınmasına olanak tanır. **Size** ve **maxlength** takıları, bu kontrolle birlikte kullanılabilir.

Adı:
Soyadı:

```
Adı: <input type="text" name="firstname"><br>
Soyadı: <input type="text" name="lastname">
```

1.3.4. Image

Bir resmi ifade eder ve üzerine tıklandığında form değerlerini sunucuya yollar. Genellikle bu amaçla kullanılsa da istenilirse kullanıcının resmin hangi x ve y noktalarına dokunduğu öğrenilebilir. Bu tag **src** ile birlikte kullanılır ve **src** komutu resmin bulunduğu URL'yi göstermelidir.

1.3.5. Password

Formumuza parola yazılabilecek alan eklemek için kullanılır. “text” elemanından farklı olarak bu alana girilen karakter aşağıdaki gibi gösterilir. Bu “*” işareti de olabilir.

Kullanıcı:
Parola:

```
Kullanıcı:
<input type="text" name="username"><br>
Parola:
<input type="password" name="password">
```

1.3.6. Textarea

Metin alanı anlamına gelen bu kelime formunuza yazı yazılabilecek alan eklemek için kullanılır. Yardımcı öğeler olarak **rows** ve **cols** kullanılır.

1.3.7. Reset

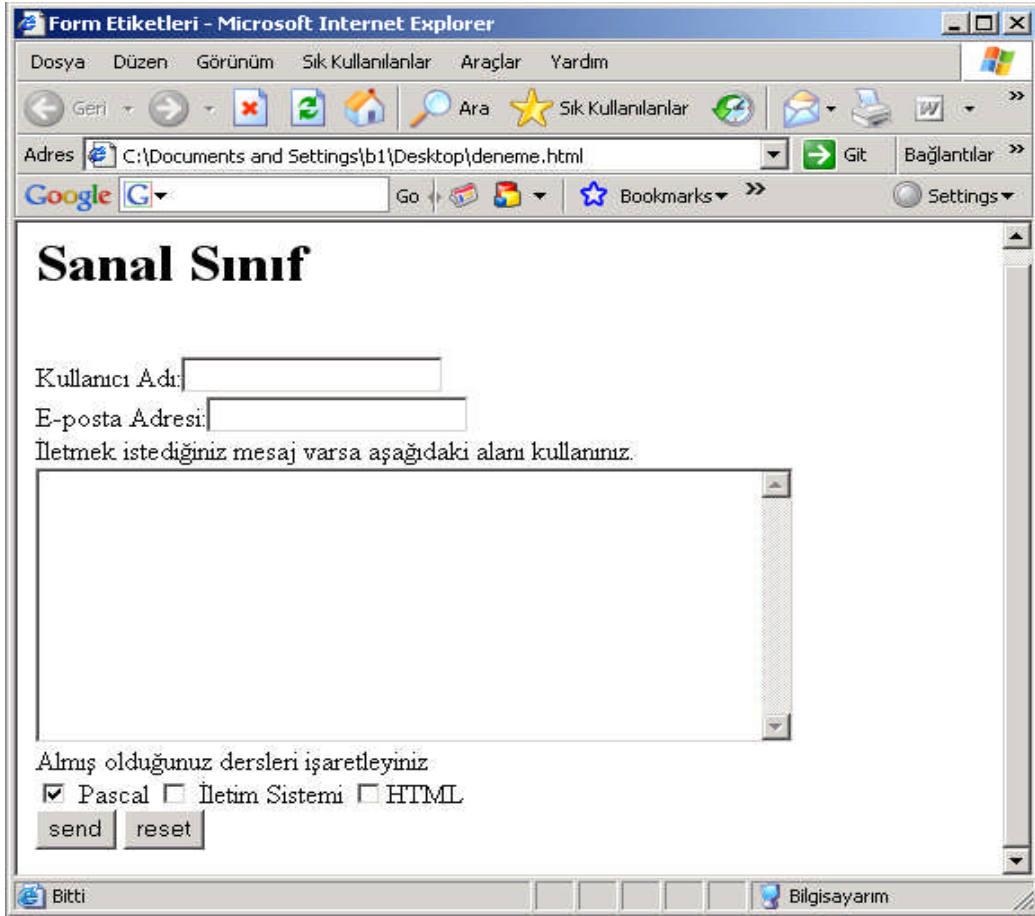
Tıklandığında form içeriğini temizler. Kullanıcının formu tekrar doldurmasını sağlar.

1.3.8. Submit

Form içeriğini sunucuya yollar. **Value** değeri kullanılarak üzerindeki yazı değiştirilebilir.

Uygulama

```
<html>
<head><title>Form Etiketleri</title></head><body>
  <h1> Sanal Sınıf</h1>
  <form action="http://pcsistem.net" method="post"><br>
    Kullanıcı Adı:<input type="text" name="ad"><br>
    E-posta Adresi:<input type="text" name="eposta"><br>
    İletmek istediğiniz mesaj varsa aşağıdaki alanı kullanınız.
    <textarea name="mesaj" rows="10" cols="50" >
  </textarea> <br>
    Almış olduğunuz dersleri işaretleyiniz<br>
    <input name="ders" type="checkbox" value="programlama" checked="on">
      Pascal
    <input name="ders" type="checkbox" value="isletim" > İletim Sistemi
    <input name="ders" type="checkbox" value="HTML">HTML <br>
    <input type="submit" value="send">
    <input type="reset" value="reset">
  </form>
</body></html>
```


Şekil 1.1: Form etiketlerinin kullanımı

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Şekil 1.2’deki gibi bir form oluşturunuz. ➤ Oluşturmuş olduğunuz bu formda bir style tanımlayınız (yazı tipi “Arial” olsun). Ayrıca parantez içerisindeki ifadeleri italik, arka planı mavi olacak şekilde formda düzenlemeler yapınız.	

1. Kullandığınız tarayıcılar hangileri? (Bu soruda birden fazla kutucuk işaretlenebilmekte ve formda soru için belirlenmiş değişken altında tutulabilmektedir.)

Netscape
 Internet Explorer
 Lynx
 Opera

2. Kullandığınız ekran çözünürlüğü? (Bu soruda "tekli buton-radio buton" kullanılmıştır, seçeneklerden sadece biri işaretlenebilmektedir.)

800 x 600 pixels 1024 x 768 pixels 1152 x 864 pixels

3. Bu anket ile ilgili görüşleriniz (Bu soruda aşağıda yer alan bölüme soru ile ilgili görüşler yazılabilmekte ve yazılan bilgiler soru için belirlenmiş değişken altında tutulmaktadır.)

4. Kullandığınız işlemci hakkında görüşleriniz: (Bu soru ile ilgili teknik bilgiler bir önceki ile aynıdır, farklı olarak bu soruda alt satıra geçebilmek mümkün olmaktadır)

Şekil 1.2 Uygulama faaliyeti (form oluşturma)

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

PERFORMANS TESTİ

Bir arkadaşınızla birlikte yaptığınız uygulamayı değerlendirme ölçeğine göre değerlendirerek, eksik veya hatalı gördüğünüz davranışları tamamlayınız.

KONTROL LİSTESİ

Modülün Adı Amaç	HTML 2 Bu modül ile; gerekli ortam sağlandığında, HTML kodlarını kullanarak web sayfaları için gelişmiş araçlar oluşturabileceksiniz.	Modül Eğitimini Alanın: Adı ve Soyadı	
<p>AÇIKLAMA: Bu faaliyeti gerçekleştirirken aşağıdaki kontrol listesini bir arkadaşınızın doldurmasını isteyiniz. Sadece ilgili alanı doldurunuz. Aşağıda listelenen davranışların her birinin arkadaşınız tarafından yapılıp yapılmadığını gözlemleyiniz. Eğer yapıldıysa evet kutucuğunun hizasına X işareti koyunuz. Yapılmadıysa hayır kutucuğunun hizasına X işareti koyunuz.</p>			
Değerlendirme Ölçütleri		Evet	Hayır
1	<FORM> etiketini kullandınız mı?		
2	ACTION parametresini kullandınız mı?		
3	METHOD parametresini kullandınız mı?		
4	TARGET parametresini kullandınız mı?		
5	<INPUT> etiketini kullandınız mı?		
6	ALIGN parametresini kullandınız mı?		
7	CHECKED parametresini kullandınız mı?		
8	MAXLENGTH parametresini kullandınız mı?		
9	NAME parametresini kullandınız mı?		
10	SIZE parametresini kullandınız mı?		
11	SRC parametresini kullandınız mı?		
12	TYPE parametresini kullandınız mı?		
13	CHECKBOX form nesnesini kullandınız mı?		
14	RADIO form nesnesini kullandınız mı?		

15	TEXT form nesnesini kullandınız mı?		
16	IMAGE form nesnesini kullandınız mı?		
17	PASSWORD form nesnesini kullandınız mı?		
18	RESET form nesnesini kullandınız mı?		
19	SUBMIT form nesnesini kullandınız mı?		
DÜŞÜNCELER			

UYGULAMA DEĞERLENDİRMESİ

Yaptığınız değerlendirme sonunda hayır şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Eksiklerinizi araştırarak ya da öğretmeninizden yardım alarak tamamlayabilirsiniz. Cevaplarınızın tamamı evet ise bir sonraki faaliyete geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Çerçeveler oluşturabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Bu faaliyet öncesinde yapmanız gereken araştırmalar şunlardır:

- HTML sayfasında çerçeve kullanımının getirmiş olduğu avantaj ve dezavantajları araştırınız.
- Hangi tarayıcılarda çerçeve desteği yoktur? Araştırınız.

2. ÇERÇEVELER

Çerçeveler web tarayıcınızın penceresini birbirine yapışık parçalara ayırarak her bir parçanın ayrı bir içerik sergilemesine izin verir. Çerçevelerin özellikleri;

- Her çerçeve kendi URL' sine sahiptir.
- Her çerçeveye ad verilebilir.
- Her çerçeve kullanıcı tarafından boyutlanabileceği gibi, kendi kendini de otomatik olarak boyutlayabilir.

Çerçevelerin kullanım alanları da şunlardır:

- İçindekiler sayfası hazırlanarak, metin okunurken bir tarafta sürekli içerik görüntülenebilir.
- Bir çerçevede kriter verilerek yapılan işlemler diğer çerçevede de görüntülenebilir.
- Sürekli görünmesi istenen mesajlar için kullanılabilir.

Bir frame belgesi normal bir HTML belgesine çok benzer. Tek farkı içinde **<body>** elemanı (tag) yerine, **<frameset>** elemanı kullanılmasıdır. Basit bir çerçevenin oluşturulması;

```
<HTML>
<HEAD>
....
</HEAD>
<FRAMESET>
....
</FRAMESET>
</HTML>
```

2.1. <frameset>

Çerçeve oluşturmada kullandığımız etikettir. Tag ile birlikte kullanılacak iki adet parametre vardır. Bunlar **cols** ve **rows**'dur. Bu parametreler oluşturulacak pencerelerin cinsini belirler.

2.1.1. Cols

Virgülle ayrılmış değerler girilerek oluşturulacak çerçevelerin yan yana sütunlar şeklinde olmasını sağlar. Bu değerler pixel olarak verilebileceği gibi, 1 ile 100 arasındaki bir yüzde ile ya da göreceli boyutlar olarak tanımlanabilir. Tabiki belirtilen sütun sayısı, oluşturulacak olan çerçeve sayısını da belirleyecektir. "*" ile göreceli değer verilirken, sütunun geriye kalan bütün alanı kapsaması için kullanılır. "*" işareti önünde bir sayı varsa, sütun diğer göreceli değerlerden daha büyük olacaktır.

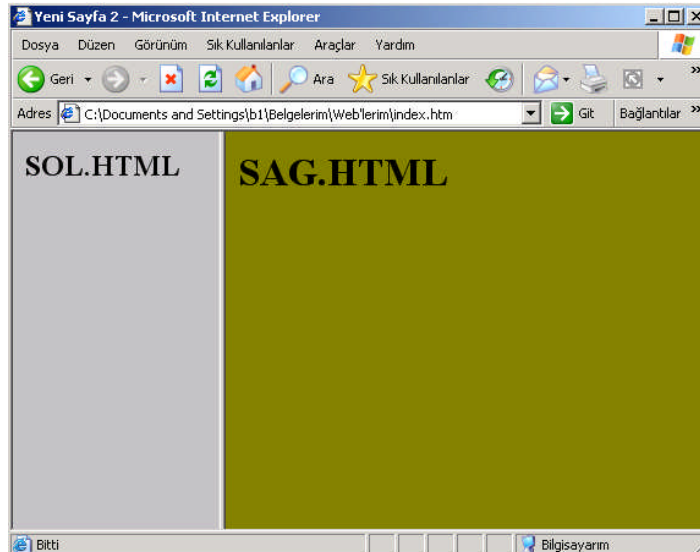
Örnek 1: <frameset cols="20%, 60%, 20%">

İlk ve sonda tanımlanan çerçeve ortadaki çerçeveden daha küçük olacaktır.

Örnek 2: <frameset cols="100*,100">

İlk ve sonda tanımlanan çerçeve sabit aralıklı, ortadaki çerçeve ise geriye kalan aralığı kullanır.

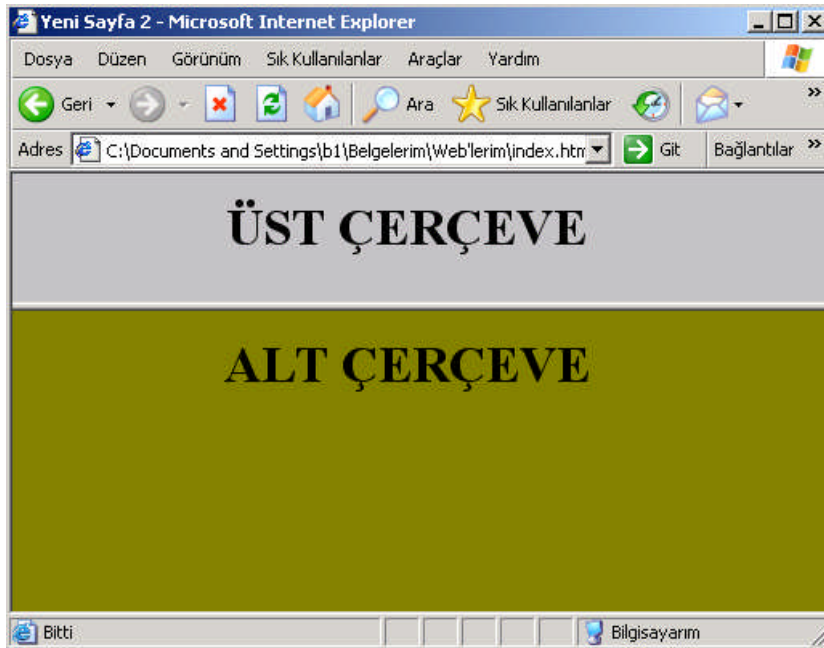
```
<html>
<head>
<title>Yeni Sayfa2</title>
</head>
<frameset cols="30%,70%">
  <frame name="sol" src="sol.htm">
  <frame name="sağ" src="sag.htm">
</frameset>
</html>
```


2.1.2. Rows

Cols etiketinde değerler verilirken kullanılan formatın aynısı kullanılarak çerçevelerin alt alta satırlar görünümünde açılmasını sağlar.

```
<html>
<head>
<title>Yeni Sayfa2</title>
</head>
<frameset rows="100,*">
  <frame name="ust" src="ust.htm">
  <frame name="alt" src="alt.htm">
</frameset>
</html>
```


2.2. <frame>

<frameset> ile çerçeveleri böldükten sonra içlerine konulacak sayfaları tanımlama işi <frame> elemanı ile yapılır. Bu etiket ile kullanılan parametreler ise şunlardır:

Kullanılacak Parametre	Görevi
NAME	Çerçevenin adıdır. En önemli parametre sayılabilir. Çünkü frameset'lerde bir çerçevenin içindeki bir link bir başka çerçevenin içeriğini değiştirebilir. Bunu da name parametresini kullanarak yapar.
RESIZE/NORESIZE	Çerçeve büyüklüğünün değiştirilip değiştirilmeyeceği bilgisini içerir.
SCROLLING	Çerçevenin içeriğinin bir ekrana sığmaması halinde tarayıcının kenara bir kayma çubuğu ekleyip eklemeyeceğini belirler (yes, no, auto). Varsayılan değeri auto 'dur.
MARGINHEIGHT	Sayfadaki ilk nesnenin yukardan ne kadar uzak olacağını belirler.
MARGINWIDTH	Sayfadaki ilk nesnenin soldan ne kadar uzak olacağını belirler.
SRC	İçine yerleştirilecek dosyanın URL'sini belirtir. Src'u belirtmediğiniz takdirde tarayıcı herhangi bir hata vermeyecek, buraya varsayılan renkte boş bir sayfa koyacaktır.

2.3. <noframes>

<noframes> etiketi, eğer ziyaretçinin istemcisinin çerçeve desteği yoksa ziyaretçiye görüntülenecek sayfayı belirlemede kullanılır. Daha çok eski ve Linux altında kullanılan metin tabanlı istemcilerde çerçeve desteği yoktur.

```
<html>
<head><title>ÇERÇEVELER</title></head>
<frameset cols="100,*">
  <frame name="sol" src="sol.htm" scrolling="no" marginwidth="10"
    marginheight="10" noresize>
  <frame name="sağ" src="sag.htm" marginwidth="0"
    marginheight="0" >
</frameset>
<noframes>
  <body>
    <h1>Browser'nızın sürümü sayfamızı görüntülemeye uygun degil, lütfen daha yeni
      bir sürüm yükleyip tekrar deneyin</h1>
  </body>
</noframes>
</html>
```

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Web sayfanızı dikey olarak iki çerçeve olacak şekilde bölünüz. ➤ Çerçevelerin arka plan rengini değiştiriniz. Çerçevelerin boyutlarının değişmesini engelleyiniz. Kaydırma çubuğu kullanmayınız. ➤ Sol taraftaki çerçevede menü oluşturunuz. Bu menülere tıkladığınızda içeriğinin sağ taraftaki çerçevede açılması için bağlantı ekleyiniz.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Web sayfanızda çok fazla çerçeve kullanmak sayfanın yüklenmesini zorlaştıracaktır. ➤ Her bir çerçeve için ayrı bir html dosyası hazırlamanız gerekecektir. ➤ Menü oluşturacağınız çerçevenin genişliğini az tutup diğerine daha fazla yer ayırabilirsiniz. Böylece menülerin içeriği daha rahat gözükecektir.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

PERFORMANS TESTİ

Bir arkadaşınızla birlikte yaptığınız uygulamayı değerlendirme ölçeğine göre değerlendirerek eksik veya hatalı gördüğünüz davranışları tamamlayınız.

KONTROL LİSTESİ

Modülün Adı	HTML 2	Modül Eğitimi	
Amaç	Bu modül ile gerekli ortam sağlandığında, HTML kodlarını kullanarak web sayfaları için gelişmiş araçlar oluşturabileceksiniz.	Alanın:	
		Adı ve Soyadı	
<p>AÇIKLAMA: Bu faaliyeti gerçekleştirirken aşağıdaki kontrol listesini bir arkadaşınızın doldurmasını isteyiniz. Sadece ilgili alanı doldurunuz.</p> <p>Aşağıda listelenen davranışların her birinin arkadaşınız tarafından yapılıp yapılmadığını gözlemleyiniz. Eğer yapıldıysa evet kutucuğunun hizasına X işareti koyunuz. Yapılmadıysa hayır kutucuğunun hizasına X işareti koyunuz.</p>			
DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ		Evet	Hayır
1	<FRAMESET> etiketini kullandınız mı?		
2	COLS ve ROWS parametrelerini kullandınız mı?		
3	<FRAME> etiketini kullandınız mı?		
4	MARGINWIDTH ve MARGINHEIGHT parametrelerini kullandınız mı?		
5	SCROLLING parametresini kullandınız mı?		
6	NORESIZE parametresini kullandınız mı?		
7	<NOFRAMES> etiketini kullandınız mı?		
DÜŞÜNCELER			

UYGULAMA DEĞERLENDİRMESİ

Yaptığınız değerlendirme sonunda hayır şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Eksiklerinizi araştırarak ya da öğretmeninizden yardım alarak tamamlayabilirsiniz. Cevaplarınızın tamamı evet ise bir sonraki faaliyete geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

Stil şablonları oluşturabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Bu faaliyet öncesinde yapmanız gereken araştırmalar şunlardır:

- HTML editörlerinde stil şablon tanımlamaları nasıl yapılmaktadır? Araştırınız.

3. STİL ŞABLONLARI

Stil şablonları (CSS-Cascading Style Sheets) sayfalarınız için global şablonlar hazırlama olanağı verdiği gibi, tek bir harfin stilini; yani renk, font, büyüklük gibi özelliklerini değiştirmek için de kullanılabilir. Bu tekniğin en önemli özelliği kullanımındaki esnekliğidir.

Bir web sayfası içerisinde zaten estetik kuralları gereği yüzlerce renk ve font kullanmayız. Genelde birbiriyle uyumlu birkaç renk ve birkaç font kullanırız ki, bunları her sayfada ayrı ayrı tekrar belirtmek yerine CSS yardımıyla bir sefer tanımlayıp bütün web sayfamızda kullanabiliriz. Bu şekilde güncelleme yaparken de onlarca sayfayı değiştirmekten kurtuluruz.

CSS kodları HTML kodlarının içine yazılır. Türüne göre body veya head bölümlerinde yer alabilir. Bunların dışında harici CSS dosyaları oluşturulup bunlar gerektiğinde HTML belgesi içerisinde çağırılabilir.

3.1. Stil Şablonlarının Komut Yapısı

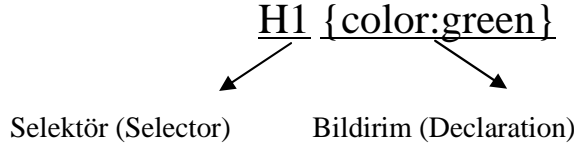
Bir stil dokümanı `<style type="text/css">.....</style>` ifadeleri arasına yazılır. Stil kısmı HTML dokümanının `<head>...</head>` aralığında tanımlanır. Stil tanımlaya başlarken istenirse "`<!--`" ve "`-->`" işaretleri kullanılır. Bu işaretler, CSS tanımayan tarayıcıların bu kısmı geçmesini sağlar.

```
<html><head>
<style type="text/css">
<!--
.....
-->
</style></head>
```

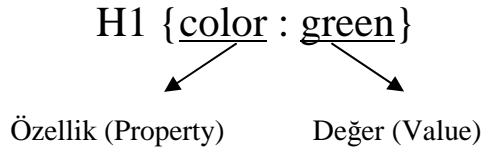
CSS kodu oluşturmanın en basit yolu HTML kodlamasında olduğu gibi herhangi bir metin editöründe (Note Defteri vs.) elle kodlama yapmaktır. Çünkü harici CSS dosyaları (örneğin “style.css”) da dahil olmak üzere CSS kodları da HTML dokümanları gibi ASCII (plain-text) formatındadır. Bu nedenle CSS kodlaması basit text editörleri yardımıyla yapılabilir.

HTML ile web sayfası tasarımı sırasında CSS kavramı önemli yer tutar. İyi bir tasarımcı olmanın koşullarından birisi de CSS konusunu bütün yönleriyle iyice öğrenmektir.

Bir style sheet ifadesi, **selektör** ve **bildirim** olmak üzere 2 ana kısımdan oluşur. Selektör (selector) bir style sheet bildiriminin ilk öğesine verilen isimdir. Selektör CSS’lerde hangi etiket ile ilgili işlem yapacağımızı seçmeye yarar.

Bildirim (declaration) kısmı da kendi içinde **özelliğ** ve **değer** olarak 2 temel bileşene ayrılmaktadır.

Temel bileşenlerin biraraya getirilmesinde kullandığımız “{ }” ve “:” şeklindeki işaretler de bu yalın haldeki kod satırının tamamlayıcı öğeleridir.

NOT: Burada önemli bir konu da; <style> ... </style> etiketi arasındaki stil ifadelerinde, değer ataması yapmak için yazılan sözcükler " veya ' işaretleri ile sınırlandırılmaz. Örneğin **H1 {color: "blue"}** ifadesi yanlıştır. CSS2 ile kurallaşan bu hususa özen göstermek gerekmektedir.

3.2. Stil Şablonlarının Çeşitleri, Seçiciler

3.2.1. Stil Şablonlarının Çeşitleri

Stil şablonları üç çeşitlidir. Bunlar, **Yerel CSS, Genel CSS, Harici CSS’ dir.**

Yerel stil şablonu: Yerel stil şablonları HTML belgesinin body bölümüne yazılır. Sadece bir kereliğine, yazıldıkları yerde etkili olur.

CSS Kullanımı

CSS Kullanımı

```
<html>
<head>
<title>Css</title>
</head>
<body>
<h2>CSS Kullanımı</h2><br>
<h2 style=font-size:20pt; color:blue>CSS
Kullanımı</h2>
</body>
</html>
```

Verilen kodları tarayıcıda çalıştırdığımızda iki tane “CSS Kullanımı” ifadesiyle karşılaşırız. Bunların her ikisi de **h2** olmasına rağmen yazım şekilleri farklıdır. Çünkü ikinci etikete etki etmek üzere bir stil şablon eklenmiştir.

- **Genel stil şablonları:** HTML belgesinin head bölümüne yazılır ve belgenin tümünü etkiler.

Web Tasarımı

Web Tasarımı

```
<html>
<head>
<title>Css</title>
<style type="text/css">
<!-- h2 { font-size:20pt; color:blue } -->
</style>
</head>
<body>
<h2>Web Tasarımı </h2>
</body></html>
```

Bu örneği genel şablon kullanarak yazdık, sonuçta her ikisi de şablonda belirttiğimiz özelliklerle görüntüldü.

- **Harici stil şablonları:** Global stil şablonunu, sitemiz içerisindeki tüm sayfalarda aynı stil özelliklerini kullanmak istediğimizde kullanırız. Uygularken, stillerimizi yukarıda örneklerini verdiğimiz şekilde hazırlarız. Fakat bu stil listesini html dosyamızın içerisinde değil de boş bir sayfaya yazarız ve **css** uzantılı bir şekilde kaydederiz. Ardından da html dosyamızın içerisine yine <head> ... </head> etiketleri arasına **<link rel="stylesheet" type="text/css" href="dosya_ismi.css">** şeklinde ekleriz.

```
h1 {font-size:13pt; color:green}
h2 {font-size:20pt; color:blue}
h3 {font-size:15pt; color:red}
```

Yanda verilen kodları not defterine yazıp **stil.css** olarak kaydediniz.

Daha sonra HTML dosyasını hazırlıyoruz.

Stil Şablonları

Stil Şablonları

Stil Şablonları

```
<html><head>
  <title>CSS</title>
  <link rel="stylesheet" type="text/css" href="stil.css">
</head>
</head><body>
  <h1>Stil Şablonları</h1>
  <h2>Stil Şablonları</h2>
  <h3>Stil Şablonları</h3>
</body></html>
```

HTML dosyasının kodları arasında geçen **<link rel="stylesheet" type="text/css" href="stil.css">** kodu ile harici olarak hazırladığımız **stil.css** dosyasındaki stil özelliklerini kullanmanızı sağlar. Aynı stilleri kullanmak istediğiniz diğer HTML dosyalarına bu satırı eklemeniz yeterlidir. Böylelikle her sayfada tek tek stil özellikleri tanımlamamış, başlangıçta tanımladığınız stil özelliklerini kullanarak koddan tasarruf etmiş olursunuz.

Örnek Uygulamalar

Verilen örneklerde parametreler ve özellikleri yan tarafta verilmiştir.

```
<html><head>
<title>Css</title>
<style type="text/css">
<!--
p {font-size : 12pt;
font-family : Arial;
font-weight : bold;
font-style :italic; color : #00FFFF;}
-->
</style></head>
<body>
<p>Stil Şablonları</p>
</body></html>
```

font-family: Font tipini belirler. (Arial, Courier, Verdana...)

font-weight: Fontun kalınlık incelik durumunu belirler.

- bold: Fontu kalın yapar.
- normal: Fontun normal halde olmasını sağlar. Bu özellik yazılmadığında normal özellik alınır.

font-style: Fontun stilini belirler.

- italic: Yazının sağa doğru yatık olmasını sağlar.
- color: Fontun rengini belirler.

```

<html><head>
<title>Css</title>
<style type="text/css">
<!--
p{
text-transform : upercase;
text-decoration : underline;
text-align : left;
line-height : 20px;
text-indent : 15px;
}
-->
</style></head>
<body>
<p>Stil Şablonları</p>
</body></html>

```

text-transform :

- lowercase: Yazının tümünü küçük harf yapar.
- uppercase: Yazının tümünü büyük harf yapar.
- capitalize: Yazıyı istenilen şekilde bırakır.

text-decoration :

- underline: Yazının altının çizili olmasını sağlar.
- overline: Yazının üstünün çizili olmasını sağlar.
- line-through: Yazının üzerinin çizili olmasını sağlar.
- none: Yazının herhangi bir yerine çizgi çekilmemesini sağlar.

text-align:

- left: Yazının sola bitişik olmasını sağlar.
- center: Yazının ortada olmasını sağlar.
- right: Yazının sağa bitişik olmasını sağlar.
- line-height: Yazının normal satırdan çizgi yüksekliğini belirler. 3px, 5px gibi değerler alır.
- text-indent: Yazının soldan ne kadar boşlukla içeriden başlayacağını belirler. 5px, 10px gibi değerler alır.

3.2.2. Seçiciler (Selectors)

Seçiciler bize oluşturduğumuz <h1>, <h2> ... gibi etiketlerin mevcut özelliklerini aynı bırakarak onlara yeni özellikler eklemeye olanağı verdiği gibi istediğimiz bir kelimeye style özellikleri atayıp istediğimiz zaman çağırılmamızı da sağlar. İki çeşit seçici vardır. Bunlar, **Id seçicisi** ve **sınıf seçicisi**.

- **Id Selectors (Id Seçicileri)** : Id seçicilerini tanımlayıcı adlarının önündeki “#” işaretinden tanırız. HTML belgesinde kendi tanımlayıcı adlarına gönderme yaparak herhangi bir HTML etiketine stil vermekte kullanılır.

ID Seçiciler

```

<html><head><title>Id seçicileri</title>
<METAcontent=text/html;CHARSET=iso-8859-9 http-
equiv=Content-Type>
<style type="text/css">
<!--
#idSecici
{
background:teal;
color:white;
font-weight:bold;
font-family:arial;
}
-->
</style></head><body>
<u id=idSecici>ID Seçiciler</u>
</body></html>

```

- **Class Selectors (Sınıf Seçicileri):** Bu seçiciyi sayfanızdaki h1 gibi etiketlerin tümünün aynı olmasını istemediğiniz durumlarda kullanabilirsiniz. Böylelikle genel bazı özellikleri koruyarak farklı özellikleri değiştirebilirsiniz. Sınıf seçicisinin iki türü vardır.

YEŞİL sınıf seçicisi ile

GRİ sınıf seçicisi ile

```
<html>
<head>
<title>Css</title>
<style type="text/css">
<!--
h2.yesil {color:green}
h2.gri {color:gray}
-->
</style>
</head>
<body>
<h2 class=yesil>YEŞİL sınıf seçicisi ile </h2>
<br>
<h2 class=gri>GRİ sınıf seçicisi ile </h2>
</body>
</html>
```

Burada sınıf seçicisini sadece h2 için tanımladık. Sınıf seçicisinin ikinci türü de genel bir sınıf seçicisi tanımlamaktır.

YEŞİL sınıf seçicisi ile

GRİ sınıf seçicisi ile

```
<html>
<head>
<title>Css</title>
<style type="text/css">
<!--
.yesil {color:green}
.gri {color:gray}
-->
</style>
</head>
<body>
<h3 class=yesil>YEŞİL sınıf seçicisi ile </h1>
<br>
<h4 class=gri>GRİ sınıf seçicisi ile </h1>
</body>
</html>
```

3.3. Stil Şablonlarının Genel Kullanım Şekilleri

CSS'i HTML üzerinde kullanmak için 3 yöntem (yerel-genel-harici) olduğunu daha önce belirtmiştik. Şimdi ise komple bir CSS dosyasını HTML üzerinde nasıl kullanacağımızı görelim.

3.3.1. A Etiketinin CSS ile Kullanımı

Bildiğiniz üzere a etiketi HTML'ye çok büyük bir özellik katan link etiketidir. Bu etiket ile diğer bir web sayfasına veya bir mail adresine gönderme yapabiliriz. Bu etiketin belli durumlarda aldığı değişik değerler vardır. Yani link tıklandığında etiket artık visited (ziyaret edilmiş) pozisyonuna geçecektir. Biz CSS yardımıyla a etiketinin aldığı pozisyonlara istediğimiz biçimi verebiliriz. Şimdi a etiketinin aldığı pozisyonları görelim:

- İlk pozisyon linke herhangi bir tıklama olmadığında. Bu değer linkin sayfada görülecek ilk halidir.
- Visited : Link tıklandıktan sonra etiketin aldığı değerdir.
- Active : Linkin aktif olduğu durumdur. Yani imleç linkin tıklandığı andaki durumdur.
- Hover : Linkin üzerine gelindiğinde nasıl bir biçimde olması isteniyorsa stil o şekilde verilir.

Örnek:

```
<html><head><title>Css</title>
<style type="text/css">
<!--
A.normal
{
background-color:white;
color:blue;
}
A.ziyaret:visited
{
background-color:white;
color:maroon;
font-weight:normal;
}
A.aktif:active
{
background-color:white;
color:red;
font-weight:normal;
}
A.degisken:hover
{
background-color:blue;
color:white;
font-weight:bold;
}
-->
</style></head>
<body>
<a href="#" class="normal">Linkin normal durumu</a><br>
<a href="#" class="ziyaret">Linki tıklayın ve değiştiğini grnn</a><br>
<a href="#" class="aktif">Linkin aktif durumu</a><br>
<a href="#" class="değisken">Linkin zerine geldiğinde stil
değişecek</a><br>
</body>
</html>
```

3.3.2. Bağlantılı CSS Dosyalarının Hazırlanması

Dosyanın uzantısı css olmalı. Bu css dosyasını HTML dosyamızın içerisinde ağıracaağız. Aşağıdaki kodları stil.css adıyla kaydediniz.

```
A {font-style : normal;
color : navy;
font-family : Times New Roman ! important;
text-decoration : none; <!-- bu satır linkin altında satır olmamasını sağlar
-->}
A:Visited {font-family : Times New Roman ! important;
font-style : italic;
color : olive; }
A:Active { font-family : Times New Roman;
color : red;}
A:Hover {text-decoration : underline;
font-family : Times New Roman ! important;
font-weight : bold;
font-style : normal;
color : maroon;}
BODY { background: white url("fon.gif");
background-repeat: repeat-y;
background-position: left; }
p#sol {position : relative;
visibility : visible;
left : 30pt;
width : 450pt;
font-family:"Verdana,Arial,Helvetica" ! important;
font:15pt;}
```

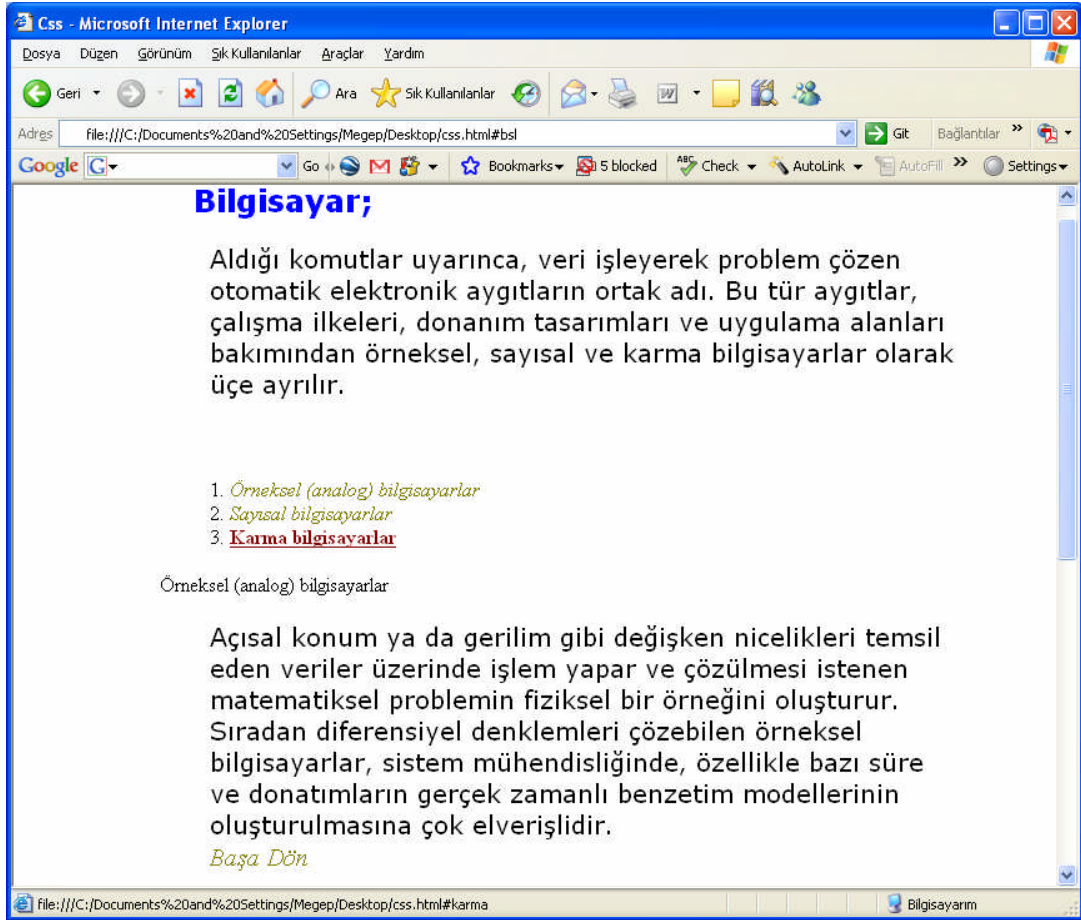
Aşağıdaki kodları da css.html adıyla kaydediniz.

```
<html>
<head>
<title>Css</title>
<style type="text/css">
<!--
.onemli { font-weight:bold;}
h4 {color:blue;
position : relative;
visibility : visible;
left : 25pt;
font-size:large;
.solic { color:brown;
font-family:"Verdana,Arial,Helvetica";
position : relative;
visibility : visible;
left : 20pt;
font-weight:bold; }
li { list-style-type : circle;
list-style-position : inside;
list-style : decimal;}
; -->
</style>
<link rel=stylesheet href="stil.css" type="text/css">
</head>
<body>
<table width="500" align="center">
<tr><td> <!-- Global -->
<h4>Bilgisayar;<a name="bsl">&nbsp;&nbsp;&nbsp;</a></h4>
<!-- Eğer koordinatları tam olarak ayarlamak istiyorsanız (MSIE ve NN için)
Global Stil Şablonu Kullanmalısınız. -->
<!-- Bağlantılı -->
<p id="sol">

Aldığı komutlar uyarınca, veri işleyerek problem çözen otomatik elektronik
aygıtların ortak adı. Bu tür aygıtlar, çalışma ilkeleri, donanım tasarımları ve
uygulama alanları bakımından örneksel, sayısal ve karma bilgisayarlar olarak
<font class="onemli">üç</font> ayrılır.</p>
<p id="sol">
<ul>
<li><a href="css.html#orneksel">Örneksel (analog) bilgisayarlar</a>
<li><a href="css.html#sayısal">Sayısal bilgisayarlar</a>
<li><a href="css.html#karma">Karma bilgisayarlar</a>
</ul>
```



```
</p> <p class="solic">
Örneksel (analog) bilgisayarlar<a name="örneksel">&nbsp;&nbsp; </a></p>
<p id="sol">Açısal konum ya da gerilim gibi değişken nicelikleri temsil eden
veriler üzerinde işlem yapar ve çözümleni istenen matematiksel problemin fiziksel
bir örneğini oluşturur. Sıradan diferensiyel denklemleri çözebilen örneksel
bilgisayarlar, sistem mühendisliğinde, özellikle bazı süre ve donatımların gerçek
zamanlı benzetim modellerinin oluşturulmasına çok elverişlidir. <br>
<a href="css.html#bsl">Başa Dön</a>
</p>
<p class="solic">Sayısal bilgisayarlar,
<a name="sayısal">&nbsp;&nbsp; </a></p>
<p id="sol">Çeşitli üretim süreçlerine, takım tezgâhlarına , karmaşık laboratuvar
ve hastane aygıtlarına kumanda etmekte kullanılır. Aynı özellikten, uçakların ve
uzay araçlarının karmaşık iletişim sistemlerinin otomatizasyonunda da yararlanır.
Sayısal bilgisayarlar ayrıca, eğitimde yardımcı olarak (örn. temel dil ve matematik
becerilerinin kazandırılmasında) , bilimsel araştırmalarda ise verilerin analizi ve
matematiksel modellerin geliştirilmesi amacıyla kullanılır.
<br> <a href="css.html#bsl">Başa Dön</a> </p>
<p class="solic">Karma bilgisayarlar,
<a name="karma">&nbsp;&nbsp; </a></p>
<p id="sol">Örneksel ve sayısal bilgisayarların özelliklerini ve yararlarını
birleştirir; örneksel bilgisayarlara oranla daha fazla kesinlik, sayısal bilgisayarlara
oranla daha fazla denetleme sağlar.
<br><a href="css.html#bsl">Başa Dön</a>
</p> </td> </tr> </table>
</body>
</html>
```


Bazı stil özelliklerinin sonunda gördüğümüz “**!important**” ifadesi ile ziyaretçi kendi bilgisayarındaki tarayıcı özelliklerini değiştirmiş olsa dahi bu değerleri kullanmamasını, bizim belirttiğimiz değerleri kullanmasını söylemiş oluyoruz. Font özelliklerinde çoğu zaman birden çok font ismi kullandık. Bunun nedeni eğer ziyaretçinin makinesinde ilk font yoksa ikincisi o da yoksa üçüncü font kullanılır. Şayet o font da yoksa tarayıcının kendi standart fontu kullanılır. Böylelikle bizde değişik ziyaretçi makinelerinde sayfamızın nasıl görünebileceğini öncelikle kontrol altına almış oluruz

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Web sayfanızda kullanacağınız ve bütün sayfalarında geçerli olacak yazının tipi, boyutu, sayfanın düzeni, rengi ile ilgili stil şablonu oluşturunuz ve kaydediniz. ➤ Hazırlamış olduğunuz stil şablonunun bazı sayfalarda belli özelliklerini değiştirerek kullanınız.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Genel stil şablonu tanımlayarak hazırlamış olduğunuz stilin tüm web sayfasında geçerli olmasını sağlayabilirsiniz. ➤ Sınıf seçicilerini kullanarak ve mevcut özellikleri koruyarak istediğiniz değişikliği yapabilirsiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

PERFORMANS TESTİ

Bir arkadaşınızla birlikte yaptığınız uygulamayı değerlendirme ölçeğine göre değerlendirerek, eksik veya hatalı gördüğünüz davranışları tamamlayınız.

KONTROL LİSTESİ

Modülün Adı	HTML 2	Modül		
Amaç	Bu modül ile gerekli ortam sağlandığında, HTML kodlarını kullanarak web sayfaları için gelişmiş araçlar oluşturabileceksiniz.	Eğitimi Alanın:		
		Adı ve Soyadı		
<p>AÇIKLAMA: Bu faaliyeti gerçekleştirirken aşağıdaki kontrol listesini bir arkadaşınızın doldurmasını isteyiniz. Sadece ilgili alanı doldurunuz.</p> <p>Aşağıda listelenen davranışların her birinin arkadaşınız tarafından yapıp yapılmadığını gözlemleyiniz. Eğer yapıldıysa evet kutucuğunun hizasına X işareti koyunuz. Yapılmadıysa hayır kutucuğunun hizasına X işareti koyunuz.</p>				
Değerlendirme Ölçütleri			Evet	Hayır
1	Stil şablonlarının komut yapısını öğrendiniz mi?			
2	Stil şablon çeşitlerini öğrendiniz mi?			
3	Sayfanızda yerel stil şablonunu tanımladınız mı?			
4	Sayfanızda genel stil şablonunu tanımladınız mı?			
5	Sayfanızda harici stil şablonunu tanımladınız mı?			
6	Sayfanızda Id seçicileri kullandınız mı?			
7	Sayfanızda sınıf seçicileri kullandınız mı?			
8	Stil şablonlarının genel kullanım şekillerini öğrendiniz mi?			
DÜŞÜNCELER				

UYGULAMA DEĞERLENDİRMESİ

Yaptığınız değerlendirme sonunda hayır şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Eksiklerinizi araştırarak ya da öğretmeninizden yardım alarak tamamlayabilirsiniz. Cevaplarınızın tamamı evet ise bir sonraki faaliyete geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-4

AMAÇ

Web sayfaları için çoklu ortam araçları ekleyebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Bu faaliyet öncesinde yapmanız gereken araştırmalar şunlardır:

- Web sayfanızda çok sayıda resim kullanmak sayfanın açılım hızını etkiliyor mu?

4. ÇOKLU ORTAM ARAÇLARI

4.1. Resim Ekleme

Resimler HTML belgelerine estetik açıdan çok şeyler katabilir; fakat büyük boyutları nedeniyle yavaş yüklenir. Bu da ziyaretçinin sıkılmasına neden olabilir. Bu nedenle resimleri az kullanmanız doğru olacaktır. İnternet üzerinde en çok kullanılan resim dosyası biçimleri GIF, JPG ve PNG'dir. Bu biçimlerin seçilmesindeki amaç sayfanın yüklenmesini kolaylaştırmaktır. Windows ortamında en çok kullanılan resim formatı olan BMP'lerin web üzerinde kullanılmamasının en büyük sebebi, iyi resim kalitelerine karşın boyutlarının çok büyük olmasıdır. GIF biçimi 256 renk kullanarak ve JPG biçimi de resmin kalitesinden biraz kısararak boyut sorununu halleder. Resimler **<img>** etiketi aracılığıyla kullanılır. **<img>** etiketi ile beraber kullanılan bazı parametreler vardır. Bunlar,

src	Resmin bulunduğu dizini bu parametre ile bildiririz.	<code><img src="resim.gif"></code>
width	Resmin genişliğini piksel cinsinden bildirir.	<code><img src="resim.gif" width="100"></code>
height	Aynı şekilde resmin yüksekliğini bildirir.	<code><img src="resim.gif" height="100"></code>
border	Resmin etrafındaki çizginin kalınlığını belirtir.	<code><img src="resim.gif" border="6"></code>
align	Yatay konum belirler; left, right, center değerlerini alır.	<code><img src="resim.gif" align="left"></code>
alt	Mouse resmin üzerindeyken yazacağınız metni gösterir.	<code><img src="resim.gif" alt="Buraya açıklama yazın."></code>


```
<html>
<head>
<title>Resim Ekleme</title></head>
<body>

</body>
</html>
```

Üzerine tıklayınca istediğiniz bir adrese yeni pencere açan bir resim de ekleyebilirsiniz. Bunun için aşağıdaki kod satırını yazmanız yeterlidir.

```
<a href="http://www.gidilecek adres" target="....."></a>
```

4.2. Ses Araçları Ekleme

HTML etkileşimli ve çarpıcı dokümanlar oluşturmak için mükemmel bir ortamdır. Ses ve video görüntülerinin HTML sayfalarında kullanılabilmesi bu ortamı daha da çekici bir konuma getirir.

Seçiminize göre geri planda WAV, .AU veya MIDI ses dosyalarından birini çalmak için Internet Explorer'da BGSOUND etiketini kullanabilirsiniz.

```
<BGSOUND SRC=' deneme.mid' LOOP=5>
```

komutunu kullandığınızda “deneme.mid” adlı MIDI dosyası sayfa yüklendiğinde 5 defa tekrarlanacak ve sonra duracaktır.

4.3. Video Ekleme

Bir AVI veya MOV dosyasını oynatmak için ise yine sadece Explorer'da işe yarayacak DYNSTRC komutunu kullanmalısınız.

Deneme.Avi adlı bir video görüntüsünü ekrana yerleştirmek için aşağıdaki gibi bir komut kullanabilirsiniz. Deneme.Gif dosyası görüntü yüklenene kadar sayfada yer kaplayacaktır.

```
<IMG DYNSTRC=' deneme.avi' SRC=' deneme.gif' LOOP=INFINITE >
```

Çokluortam dosyalarını Netscape'de gösterebiliriz. Fakat görsel açıdan Explorer'daki kadar başarılı olmuyor.

EMBED komutuyla Netscape penceresine “gömülen” dosyalar beraberinde çerçeve kaydırma çubuğunu da birlikte getiriyor. Netscape için komut şöyle:

```
<EMBED SRC=' deneme.avi' >
```

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Web sayfanıza hareketli bir resim ekleyiniz. Resim ekleme komutu size yardımcı olacaktır. Src parametresi ile bulunduğu yeri göstererek sayfanıza ekleyebilirsiniz. ➤ Eklemiş olduğunuz resmin bir müzik eşliğinde ekranda görüntülenmesi için beğendiğiniz bir ses dosyası ekleyiniz. ➤ Elinizde bulunan bir video filmini web sayfanıza ekleyiniz. <pre><embed name="RAOCXplayer" src="Buraya Video'nun url Yazıyorsunuz" type="application/x-mplayer2" ShowStatusBar="0" AutoSize="true" DisplaySize="0" AutoStart="true"> </embed></pre>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Web sayfanızda birden fazla resim kullanacaksanız bunları bir klasör içerisine toplayınız. ➤ Resim ve müziğin aynı anda başlamasını sağlayınız. ➤ Filmin boyutu çok büyükse açılışta sıkıntı yaşanabilir. Bu nedenle küçük boyutlu bir film açılışı çabuk olduğu için ziyaretçileri de sıkılmayacaktır.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

PERFORMANS TESTİ

Bir arkadaşınızla birlikte yaptığınız uygulamayı değerlendirme ölçeğine göre değerlendirerek, eksik veya hatalı gördüğünüz davranışları tamamlayınız.

KONTROL LİSTESİ

Modülün Adı Amaç	HTML 2 Bu modül ile gerekli ortam sağlandığında, HTML kodlarını kullanarak web sayfaları için gelişmiş araçlar oluşturabileceksiniz.	Modül Eğitimi Alanın: Adı ve Soyadı	
<p>AÇIKLAMA: Bu faaliyeti gerçekleştirirken aşağıdaki kontrol listesini bir arkadaşınızın doldurmasını isteyiniz. Sadece ilgili alanı doldurunuz.</p> <p>Aşağıda listelenen davranışların her birinin arkadaşınız tarafından yapılıp yapılmadığını gözlemleyiniz. Eğer yapıldıysa evet kutucuğunun hizasına X işareti koyunuz. Yapılmadıysa hayır kutucuğunun hizasına X işareti koyunuz.</p>			
Değerlendirme Ölçütleri		Evet	Hayır
1	Web sayfanıza resim eklediniz mi?		
2	Web sayfanızda ses araçlarını kullandınız mı?		
3	Web sayfanıza video eklediniz mi?		
DÜŞÜNCELER			

UYGULAMA DEĞERLENDİRMESİ

Yaptığınız değerlendirme sonunda hayır şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Eksiklerinizi araştırarak ya da öğretmeninizden yardım alarak tamamlayabilirsiniz. Cevaplarınızın tamamı evet ise bir sonraki faaliyete geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

A. OBJEKTİF TESTLER (ÖLÇME SORULARI)

1. Aşağıdakilerden hangisi elemanın form üzerinde nasıl konumlanacağını belirtmek için kullanılır?
A) size
B) type
C) src
D) align
2. Kullanıcının birçok seçenek içerisinde bir tanesini seçebilmesine olanak tanıyan form nesnesi hangisidir?
A) radio
B) checkbox
C) text
D) submit
3. Formunuza yazı yazılabilecek alan eklemek için kullanılan form nesnesi hangisidir?
A) text
B) submit
C) textarea
D) image
4. Web tarayıcınızın penceresini yapışık parçalara ayırarak her bir parçanın ayrı bir içerik sergilemesini sağlayan etiket hangisidir?
A) <frame>
B) <frameset>
C) <input>
D) <colspan>
5. Aşağıdakilerden hangisi <frame> ile beraber kullanılan parametrelerden değildir?
A) name
B) scrolling
C) resize
D) colspan
6. Çerçeve desteği olmayan tarayıcılarda görüntülenecek sayfayı belirlemede kullanılan etiket hangisidir?
A) <frame>
B) <noframes>
C) <frameset>
D) <noframeset>
7. Stil kısmı HTML dokümanının hangi aralığında tanımlanır?
A) <head>...</head>
B) <title>...</title>
C) <body>...</body>
D) <form>...</form>
8. Belgenin tümünde etkili olan stil çeşidi hangisidir?
A) Yerel
B) Genel
C) Harici
D) Dahili
9. Aşağıdakilerden hangisi başlık için tanımlanmış bir stildir?
A) p {font-size: 20pt; color: red}
B) u {font-size: 20pt; color: red}
C) s2 {font-size: 20pt; color: red}
D) h3 {font-size: 20pt; color: red}

10. Resim ekleme komutu hangisidir?
A) <src> B) <a href>
C) <img> D) <embed>
11. Ses dosyalarını çalmayı sağlayan etiket hangisidir?
A) <bgcolor>
B) <bgground>
C) <bgsound>
D) <bgembed>
12. Bir forma Personel adını vermek için hangi HTML satırı kullanılır?
A) <form title=personel>
B) <form name=personel>
C) <form name id=personel>
D) <form id=personel>
13. Hangisi form üzerinde bir onay kutusu (checkbox) oluşturmayı sağlar.
A) <input type="click">
B) <input type="check">
C) <input type="confirm">
D) <input type="checkbox">
14. Hangisi bir resim linkidir?
A)
B) <image href="C:\resim\araba.jpg">
C) <image src="C:\resim\araba.jpg">
D) <a src="C:\resim\araba.jpg">
15. Hangi tür HTML düğmesi tıklandığında form içeriğini temizler?
A) reset
B) submit
C) send
D) call

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt yaşadığınız sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrar inceleyiniz. Tüm sorulara doğru cevap verdiyseniz performans testine geçiniz.

B. PERFORMANS TESTİ (YETERLİK ÖLÇME)

Modülün Adı	HTML 2	Öğrencinin Adı...:	.....		
Amaç	Bu modül ile gerekli ortam sağlandığında, HTML kodlarını kullanarak, web sayfaları için gelişmiş araçlar oluşturabilecektir	Soyadı:	.....		
		Sınıfı :	.....		
		Nu....:			
AÇIKLAMA: Aşağıda listelenen davranışların her birinde öğrencide gözleyemediyse (0), Zayıf nitelikli gözlediyseniz (1), Orta düzeyde gözlediyseniz (2), ve iyi nitelikte gözlediyseniz (3) rakamın altındaki ilgili kutucuğa X işareti koyunuz.					
Değerlendirme Ölçütleri		0 (kötü)	1 (zayıf)	2 (orta)	3 (iyi)
Formlar					
A) <FORM> etiketini kullanabilme					
B) ACTION parametresini kullanabilme					
C) METHOD parametresini kullanabilme					
D) TARGET parametresini kullanabilme					
E) <INPUT> etiketini kullanabilme					
F) ALIGN parametresini kullanabilme					
G) CHECKED parametresini kullanabilme					
H) MAXLENGTH parametresini kullanabilme					
I) NAME parametresini kullanabilme					
İ) SIZE parametresini kullanabilme					
J) SRC parametresini kullanabilme					
K) TYPE parametresini kullanabilme					
L) CHECKBOX parametresini kullanabilme					
M) RADIO parametresini kullanabilme					
N) TEXT parametresini kullanabilme					
O) IMAGE parametresini kullanabilme					
P) PASSWORD parametresini kullanabilme					
R)RESET parametresini kullanabilme					
S) SUBMIT parametresini kullanabilme					
Çerçeveler					
A) <FRAMESET> etiketini kullanabilme					
B) COL parametresini kullanabilme					
C) ROW parametresini kullanabilme					
D) <FRAME> etiketini kullanabilme					
E) MARGINWIDTH parametresini kullanabilme					
F) MARGINHEIGHT parametresini kullanabilme					
G) SCROLL parametresini kullanabilme					
H) NORESIZE parametresini kullanabilme					
I) <NOFRAME> etiketini kullanabilme					

Stil Şablonları				
A) Stil Şablonlarının Komut Yapısı				
B) Yerel Stil Şablonu Kullanabilme				
C) Genel Stil Şablonu Kullanabilme				
F) Harici Stil Şablonu Kullanabilme				
G) Id Seçicileri Kullanabilme				
H) Sınıf Seçicileri Kullanabilme				
I) Stil Şablonlarının Genel Kullanım Şekli				
Çoklu Ortam Araçları				
A) Resim Ekleme etiketini kullanabilme				
B) Ses Araçları Ekleme etiketini kullanabilme				
C) Video Ekleme etiketini kullanabilme				
TOPLAM PUAN				

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa öğrenme faaliyetlerini tekrarlayınız.

Modülü tamamladınız, tebrik ederiz. Öğretmeniniz size çeşitli ölçme araçları uygulayacaktır. Öğretmeninizle iletişime geçiniz.

CEVAP ANAHTARLARI

MODÜL DEĞERLENDİRME CEVAP ANAHTARI

1	D
2	A
3	C
4	B
5	D
6	B
7	A
8	B
9	D
10	C
11	C
12	B
13	D
14	A
15	A

Cevaplarınızı cevap anahtarları ile karşılaştırarak kendinizi değerlendiriniz.

KAYNAKÇA

- Bilg. Öğrt. KAÇAR Emel, **Ders Notları**
- <http://www.realist.gen.tr/arama/?nedir=html+kodlari>
- <http://teknik.ekitap.gen.tr/index.php?sayfa=htmlders.html>
- <http://yunus.hacettepe.edu.tr/~abece/web/html2.html>
- http://www.realist.gen.tr/go.php?url=http://bestwow.tripod.com/webdersleri/htmldersleri/html_kodlari.html&t=HTML+KODLARI,+html,+imler,+kodlar,+html+imleri,+html+kodlari,+html+...
- http://www.realist.gen.tr/go.php?url=http://www.almefudi.com/index/html_kodlari.htm&t=HTML+KODLARI
- <http://www.realist.gen.tr/go.php?url=http://www.bidb.odtu.edu.tr/index.php?go=ig&sub=html&t=ODTÜ++BİDB++Enformatik+Grubu++HTML+Dersleri>
- http://www.cc.boun.edu.tr/web_pages_tur.html
- <http://cism.odtu.edu.tr/2003-9/browsers.php>
- [http://ebilisim.net/index/ebilisim.asp?goster=kategori&kid=47\(***\)](http://ebilisim.net/index/ebilisim.asp?goster=kategori&kid=47(***))
- [http://www.bilisimterimleri.com/bilgisayar_bilgisi/bilgi/43.html\(arama motorları\)](http://www.bilisimterimleri.com/bilgisayar_bilgisi/bilgi/43.html(arama motorları))
- <http://yunus.hacettepe.edu.tr/~abece/web/css4.html>
- <http://www.bilgisayardershanesi.com/cginedir.htm>
- <http://www.maliye.gov.tr/mayem/new/sx/yayinlar/notlar/cssmetodlar%C4%B1.htm>
- <http://www.bayar.edu.tr/~seval.ozbalci/dersnotu/BilgisayarProgramciligini/InternetProgramciligini/doc/CSS-kitap.pdf>
- <http://www.iyte.edu.tr/buam/netscape.htm>
- <http://www.turkish-media.com/sss/index.php?article=155>
- <http://www.soylenasil.com/computer/webdesignpr.htm>
- http://www.enf.mu.edu.tr/ders_notlar/enf110/Html1.ppt#259,2,BROWSER NEDİR?
- http://www.bilgisayardefteri.com/iik_ip.php